

SOGNEKRAFT AS
Røysavegen 1
6893 VIK I SOGN

Oslo, 03.05.2018

Deres ref.:
1.12.2017

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/12933

Saksbehandler:
Hanna Otterholt Bertinussen

Samtykke til disponering av tunnellmasser i Årdalsfjorden

Miljødirektoratet gir samtykke til at 6000 m³ tunnellmasser dumpes i Årdalsfjorden. Samtykket forutsetter at Fylkesmannen i Sogn og Fjordane gir tillatelse til tiltaket etter forurensningsloven § 11.

Vi viser til søknad fra Sognekraft AS datert 1. desember 2018 om tillatelse til å dumpe overskuddsmasser i Årdalsfjorden, og til e-post fra Fylkesmannen i Sogn og Fjordane 6. desember 2017 med spørsmål om behov for samtykke til dumping av tunnellmassene.

Bakgrunn for saken

Sognekraft AS har søkt Fylkesmannen i Sogn og Fjordane om tillatelse til å dumpe ca. 150 000 m³ tunnellmasser i Årdalsfjorden. I starten av tiltaket vil en del av massene dumpes fra land (ca. 6000 m³). Massene blir generert fra utbygging av krafttunneller og hall for kraftstasjon ved Ytre og Indre Offerdal kraftverk. Tillatelse til bygging av Offerdal kraftverk ble gitt av Olje- og energidepartementet ved kongelig resolusjon vedtatt 10. februar 2017. Veiene i området er vurdert som uegnet for lastebiltransport så masser må eventuelt fraktes fra området med leker. Tiltakshaver har også oppgitt at det ikke har lyktes å finne alternativ disponeringsløsninger for massene, hovedsakelig på grunn av de vanskelige transportforholdene. Aktuelle nye bruksområder vil tiltakshaver sjekke ut med Årdal kommune når oppstartstidspunkt og prosjektperiode er mer avklart.

Om reglene for næringsavfall

Sprengsteinmassene i denne saken er å anse som «næringsavfall», jf. forurensningsloven § 27 a annet ledd. Ifølge forurensningsloven § 32 første ledd er den klare hovedregelen at næringsavfall skal leveres til lovlig avfallsanlegg, med mindre avfallet gjenvinnes eller nyttiggjøres. Med "nyttiggjøres" menes tiltak som bidrar til å redusere forbruket av naturressurser ved at avfallet erstatter materialer som ellers ville bli benyttet i et prosjekt som er bestemt gjennomført uavhengig av anleggsarbeidene. Miljødirektoratet kan etter § 32 annet ledd i særlige tilfeller gi unntak fra hovedregelen om levering til avfallsanlegg, såkalt samtykke "annen disponering" av avfallet. All "annen disponering" av næringsavfall krever samtykke fra Miljødirektoratet for å kunne finne sted lovlig. Miljødirektoratet legger til grunn at det ikke er tale om noen gjenvinning eller nyttiggjøring av avfall i denne saken. Spørsmålet er derfor om det skal gis samtykke til "annen disponering" av avfallsmassene etter lovens § 32 andre ledd.

Fylkesmannen er myndighet for å gi tillatelse etter forurensningsloven til dumping i sjø som skjer fra skip (eller lekter) jf. forurensningsforskriften § 22. For denne delen av tiltaket er det ikke behov for et samtykke fra Miljødirektoratet. Dette skyldes at fylkesmannens myndighet i saker som gjelder dumping fra skip anses å omfatte vurdering av samtykke etter § 32. Fylkesmannen er også myndighet til å gi tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø fra land, men utfyllingen som foregår fra land krever imidlertid et samtykke fra Miljødirektoratet jf. forurensningsloven § 32 andre ledd.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet har en restriktiv praksis med å gi samtykke etter forurensningsloven § 32 andre ledd til "annen disponering" av avfallsmasser. Dette fordi en utstrakt bruk av dispensasjoner vil bidra til at avfall spres på mange lokaliteter, og dermed gi dårligere muligheter til å føre kontroll med avfallshåndteringen. En utstrakt dispensasjonspraksis kan også svekke det økonomiske grunnlaget for lovlige avfallsanlegg (f.eks. deponier) som må overholde strenge krav gitt i medhold av forurensningsloven.

For at samtykke til «annen disponering» av næringsavfall skal være aktuelt, må det foreligge særlige grunner. Slike særlige grunner kan være at det vil medføre uforholdsmessig store økonomiske kostnader eller urimelige praktiske vanskeligheter ved å bringe avfallet til lovlig avfallsanlegg eller deponi, eller at den omsøkte avfallsdisponeringen fremstår som særlig hensiktsmessig ut fra miljøhensyn og/eller innebærer en åpenbar samfunnsnytte.

Miljødirektoratet skal i denne saken vurdere de massene som dumpes fra land. Dette er en mindre mengde sammenliknet med den totale mengden som er planlagt dumpet, men det er naturlig å se på prosjektet som en helhet i vår vurdering, da vårt samtykke legger premissene for disponering av de øvrige mengdene i prosjektet. Multiconsult har på vegne av Sognekraft AS estimert at transport av 150 000 m³ masser til godkjent deponi vil koste ca. 56 millioner. Deponiavgift, leie av gravemaskin og taubåt vil komme i tillegg. Veiene i området er vurdert som uegnet for lastebiltransport.

Det aktuelle næringsavfallet i denne saken består ikke av forurenset jord eller industri/byggavfall, men av sprengstein. Dette er noe vi har vektlagt i vår vurdering. Videre ser vi at det er praktiske utfordrende å få fraktet bort sprengstienmassene, samt at frakten utgjør en betydelig økonomisk kostnad. Lokal disponering av massene vil også medføre mindre trafikk, luftforurensning og støy sammenliknet med å frakte massene til avfallsdeponi.

Miljødirektoratet har foretatt en samlet vurdering og kommet til at vi i denne saken kan gi unntak fra hovedregelen i forurensningsloven § 32 første ledd. Vi gir dermed samtykke til at 6000 m³ masser fra tunnelldriving kan dumpes i Årdalsfjorden. Selv om samtykke til "annen disponering" av avfall er gitt av oss, vil det i tillegg være nødvendig med en tillatelse etter forurensningsloven § 11. Det er Fylkesmannen i Sogn og Fjordane som vil vurdere om Sognekraft AS skal få tillatelse etter forurensningsloven § 11. Som følge av at Fylkesmannen skal avgjøre spørsmålet om tillatelse etter forurensningsloven § 11, har vi ikke vurdert nærmere de forurensningsmessige sidene ved den omsøkte disponeringen av masser. Vi har heller ikke vurdert saken etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. Vi viser til at de forurensningsmessige ulempene og virkningene på

naturmangfoldet i utfyllingsområdet vil stå sentralt i Fylkesmannens vurdering av søknad om tillatelse etter forurensningsloven § 11, og at det er lite hensiktsmessig med dobbeltbehandling der Miljødirektoratet tar stilling til spørsmål som Fylkesmannen som forurensningsmyndighet uansett skal vurdere

Konklusjon

Miljødirektoratet gir i medhold av forurensningsloven § 32 andre ledd unntak fra hovedregelen i forurensningsloven § 32 første ledd om at næringsavfall skal fraktes til avfallsanlegg, slik at Sognekraft AS får samtykke til å dumpe 6000 m³ sprengsteinmasser fra land til Årdalsfjorden.

Vårt samtykke til "annen disponering" av næringsavfall erstatter ikke nødvendig tillatelse fra Fylkesmannen i Sogn og Fjordane etter forurensningsloven § 11. I Fylkesmannens behandling av saken etter forurensningsloven inngår også en vurdering av samtykke til de massene som er planlagt dumpet fra lekter.

Klage

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet (KLD) av parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker. En eventuell klage skal angi hva det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen skal begrunnes, og sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kari Holden
seksjonsleder

Hanna Otterholt Bertinussen
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
marthe.rogeberg@multiconsult.no